

گفتگو با «امیرحسین نجفی» و «دانا درة التاج»

رتبه‌های اول و سوم علوم تجربی

در کنکور سراسری سال ۱۳۷۲

فاطمه یزدانی

همانطور که در بخش اخبار شماره قبل به اطلاع رسید، نفر اول و سوم گروه علوم تجربی در کنکور سراسری سال ۷۲ از دانش‌آموزان مرکز علامه‌حلی تهران سازمان بودند. «امیرحسین نجفی» با کسب رتبه اول و «دانا درة التاج» با کسب رتبه سوم در کنکور علوم تجربی امسال اکنون در رشته پزشکی دانشگاه تهران مشغول به تحصیل می‌باشند. پاسخ ایندو به سؤالات همکار ما را می‌خوانید.

○ با تشکر از شرکت شما در این گفتگو، لطفاً خودتان را معرفی کنید و انگیزه خود را در رابطه با انتخاب رشته دانشگاهی تان

بیان نمایید:

● نجفی - فارغ‌التحصیل مرکز آموزشی علامه‌حلی تهران و فرزند چهارم و آخر خانواده هستم. پدرم سردفتر اسناد رسمی است و میزان تحصیلات ایشان، لیسانس فلسفه است. میزان تحصیلات مادرم در حد سیکل و هم‌اکنون خانه‌دار هستند. دو برادر و یک خواهر دارم که در رشته پزشکی تحصیل می‌کنند. انگیزه من در انتخاب رشته صرفاً علاقه به رشته پزشکی بود. از کودکی با این رشته آشنا بودم و محیط خانه نیز در این انتخاب بسیار مؤثر بود.

● درة التاج - دانشجوی سال اول رشته پزشکی، فارغ‌التحصیل رشته ریاضی از دبیرستان علامه‌حلی تهران می‌باشم. در کنکور سراسری ۷۳-۷۲ موفق به کسب رتبه سوم در گروه علوم تجربی شدم. علاقه به رشته پزشکی و همچنین تأمین شغلی این رشته، انگیزه من برای انتخاب این رشته بود.

○ از چه موقع و چگونه برای کنکور درس خواندید؟

● نجفی - جهت آمادگی برای شرکت در کنکور سراسری، از شهریورماه ۱۳۷۱ شروع کردم. در مورد دروس ریاضی و فیزیک با توجه به مطالعات و فعالیتهای گذشته، مشکل چندانی وجود نداشت. درس شیمی را همراه با مدرسه خواندم و درس زیست‌شناسی را خودم مطالعه می‌کردم. شیوه مطالعه‌ام در جهت فهم مطالب بود. برای فهم مطالب عمده‌تاً از کتابهای غیردرسی نیز استفاده می‌کردم. ضمناً در مواقعی درس می‌خواندم که خسته نبودم و اجباری برای تمام کردن مطلب خاصی در زمان معینی برای خود نداشتم.

● درة التاج - من و همکلاسیها، درسهای پایه چهارم را بیشتر برای کنکور می‌خواندیم و البته امتحان نهایی هم به جای خود بود. آزمون‌هایی هم که در مرکز علامه‌حلی به صورت گزینه‌ای برگزار می‌شد این موضوع را جهت می‌داد. بنابراین می‌توان گفت درس خواندن برای کنکور را از مهر ۷۱ شروع کردم. البته پایه چهارم از شهریورماه شروع شد که من به علت شرکت در کلاسهای المپیاد فیزیک معذور بودم. بعدها که در اواخر بهمن‌ماه کلاسهای پایه چهارم به پایان رسید، تمام فعالیت درسی‌ام روی کنکور متمرکز شد. بطور معمول کتابهای درسی را می‌خواندم و سعی می‌کردم با دقت بخوانم تا نکته‌ای از نظرم دور نماند. بطور مرتب با تست زدن در وقت، خود را با سیستم پرسشهای چند گزینه‌ای عادت می‌دادم و ضمناً پیشرفت خود را می‌سنجیدم. از تستهای سازمان سنجش و تستهای جزوات استفاده می‌کردم. آزمونهای گزینه‌ای که در مدرسه برگزار می‌شد

بسیار مفید و در رفع نقایص کمک بزرگی بود. یادآور می‌شوم که تست تنها مکمل مطالبی است که با دقت در کتابهای درسی مطالعه می‌کنیم. بیاد نمی‌آورم شبی را کمتر از ۸ ساعت خوابیده باشم. در ساعت‌هایی که درس می‌خواندم سعی می‌کردم با بیشترین توان و کارایی بخوانم. درباره ساعات درس خواندن محدودیتی وجود ندارد. هرچه بیشتر بهتر. ولی در مورد کم خوابیدن چرا. باید خواب به حدی باشد که روز بعد کاملاً سرحال و آماده، کار را از سر گرفت. خواب شب بهتر است، اما بستگی به خصوصیات فردی نیز دارد. پشتکار و تداوم در کار هم بسیار مهم است.

○ در دوران دبیرستان به چه شیوه‌ای به یادگیری مطالب می‌پرداختید؟

● دره/التاج - در دبیرستان و همچنین پیش از آن تلاشم براین بود که درسها را سر کلاس یاد بگیرم. تکالیف را مرتب انجام می‌دادم و سعی می‌کردم به عبارت: «نهمیده از مطلبی نگذریم» خوب عمل کنم. اگر موضوعی برایم جالب و جذاب بود در مورد آن فکر و مطالعه می‌کردم.

● نجفی - در این دوران کتابهای درسی را کمتر مطالعه می‌کردم و بیشتر سعی داشتم از کتابهای علمی دیگری در ارتباط با درس استفاده کنم. ساعات درس خواندنم زیاد نبود. با توجه به اینکه رشته‌ام ریاضی - فیزیک بود بیشتر وقت خود را صرف مطالعه دروس ریاضی می‌کردم. در مجموع محیط دبیرستان به گونه‌ای بود که بیشتر مطالعات دانش‌آموزان در چارچوبی وسیعتر از محدوده کتب درسی بود.

○ آیا بعد از کنکور انتظار این نتیجه را داشتید؟

● نجفی - در مرحله اول، انتظار نتیجه بهتری داشتم که شاید این انتظاری بود که از من می‌رفت و همین امر برای خودم نیز توقع ایجاد کرده بود. در مرحله دوم آرامش و اعتماد به نفس بیشتری داشتم و پس از امتحان نیز رتبه بسیار خوبی را برای خود پیش‌بینی می‌کردم.

○ چرا رشته تحصیلی خود را از ریاضی به تجربی تغییر دادید؟

● دره/التاج - واقعیت این است که همیشه قصد داشتم در رشته پزشکی ادامه تحصیل دهم و بر طبق آنچه دیده‌ام بهترین راه برای موفقیت در کنکور تجربی، تحصیل در رشته ریاضی تا پایه سوم، همراه با خواندن مرتب کتب زیست‌شناسی و سپس تحصیل در رشته تجربی برای پایه چهارم می‌باشد. اما جاذبه‌های ریاضی و فیزیک و علاقه‌ام به کسب اندوخته‌های مختلف باعث شد تا دیپلم ریاضی بگیرم، ضمن اینکه نمی‌خواستم مانعی سرراه و احیاناً تغییر تصمیم هنگام پُر کردن فرم مرحله اول باشد. اگر نه از نظر منطقی تمرکز روی رشته تجربی پایه چهارم بهتر است.

● نجفی - صرفاً برای آنکه فکر می‌کردم فرصت بیشتری برای مطالعه درس زیست‌شناسی خواهم داشت و شاید برای اینکه دو دل بودن را از خود دور کنم و راه آینده‌ام را کاملاً قطعی کرده باشم. البته اکنون که دوران کنکور را سپری کرده‌ام می‌بینم که واقعاً این کار چندان لزومی هم نداشت.

○ آیا از معلم خصوصی، کلاسهای کنکور و تستهای مختلف استفاده می‌کرده‌اید؟

● نجفی - خیر، از معلم خصوصی و کلاس کنکور استفاده نکردم چون در زمینه هیچیک از درسها احساس ضعف و عدم آمادگی نمی‌کردم. اما با توجه به اینکه دبیران دبیرستان نیز از برگزیده‌ترین و شایسته‌ترین دبیران سطح کشور بودند، بنابراین، این کار لزومی نداشت. از تستهای مختلف استفاده کردم ولی نحوه استفاده از تستها در مراحل مختلف متفاوت بود. بدین معنی که تا قبل از حدود بهمن ماه تستها را حل می‌کردم و مطالب آنها را استخراج می‌کردم و برای خود در دفترهایی می‌نوشتم. یعنی از تست بعنوان آموزش استفاده می‌کردم و نه برای سنجش. اما بعد از آن برای پیدا کردن سرعت عمل، تستها را با احتساب زمان می‌زدم.

● دره/التاج - از معلم خصوصی یا کلاس کنکور استفاده نکردم ضمن اینکه این مطلب به معنای نفی هیچکدام نیست، درباره تست نیز قبلاً صحبت شد.

○ مدرسه چه نقشی در موفقیت شما داشته است؟

● دره‌التاج - کلاسهای مدرسه از کلاس کنکور رفع نیاز می‌کرد. دبیران محترم علاوه بر برخورداری از دانش بالا، بسیار زحمت کشیدند. در پایه چهارم آزمونهایی در مرکز برگزار می‌شد که بسیار مفید بودند. در طی هفت سال تحصیل در مدرسه «علامه حلی»، شخصیتی که در این مدرسه برای دانش‌آموزان قائل بودند، برایم بسیار جالب بود. در کلاسها دانش‌آموز هر حرف منطقی که داشت، می‌توانست مطرح کند. به پژوهش و فعالیتهای خارج از برنامه درسی اهمیت داده می‌شد و از این جهات محیطی بی‌همتا بود.

● نجفی - یکی از مهمترین عوامل موفقیت من محیط بسیار مناسب مرکز آموزشی «علامه حلی» بود. البته امکانات چندان وسیعی در اختیار نداشتیم ولیکن همگام و همراه شدن با دانش‌آموزانی که ترا می‌فهمند و درک می‌کنند و علائق آنها با خواسته‌های تو همگون است و ایده‌آلهایی نزدیک به هم دارند، سبب گردید که انگیزه بسیار قوی را ایجاد کند. هر کدام از این دانش‌آموزان در زمینه خاصی نیروی محرکه برای دیگران هستند و لذا آشنا بودن با چنین افرادی از مؤثرترین عوامل در پیشبرد همه بعدی آدمی است.

○ نقش خانواده را در موفقیت خود چگونه می‌یابید؟

● نجفی - پدر و مادرم زیاد در کارهای من دخالت نمی‌کردند. البته با تشویقها و راهنمایی‌های به موقع خود مرا حمایت می‌کردند. این امر، اعتماد به نفس را در من تقویت می‌کرد. متأسفانه هم اکنون در سطح جامعه بسیاری از والدین به خیال تربیت صحیح، نظارت کاملاً مستقیمی را بر نحوه درس خواندن فرزندشان اعمال می‌کنند بطوریکه خود فرزند هم حضور و دخالت پدر و مادر را در پیشبرد تحصیلی اش حس می‌کند که این امر وابستگی تحصیلی فرزند را موجب می‌شود. در مورد مسائل درسی نیز برادر بزرگترم همواره راهنمای من بودند و هستند و این هم بدین صورت بود که خود من به دنبال مطلب می‌رفتم و از ایشان سؤال می‌کردم و آنگاه ایشان با حوصله تمام جواب پرسش من را به کاملترین وجه می‌دادند. ضمناً رابطه من با برادر بزرگترم یک رابطه کاملاً دوستانه بود و هست. همچنین در محیط خانه همواره به اظهار نظرهای من اهمیت داده می‌شد و می‌شود.

● دره‌التاج - یکی از بهترین انواع استدلال آن است که به مطالب بدیهی ارجاع داده شود. نوزاد تازه متولد شده جز استعدادهای ناشکفته خدادادی هیچ به همراه ندارد و هیچ نمی‌داند (حتی اگر نامش را دانا بگذارند) و این والدین هستند که به او می‌آموزند و با ایجاد تسهیلات او را یاری می‌دهند که بیاموزد. و پدر و مادرم این محبت را به بهترین نحو در حق من انجام دادند و همچنین برادرم نیز راهنمایم بود. این مطلب به زمان خاصی محدود نبود و هنگام کنکور نیز بجای خود که اهمیت فوق‌العاده‌ای داشت.

○ کیفیت و سطح امتحانات کنکور را چگونه ارزیابی می‌کنید و چه پیشنهادهایی برای برگزاری بهتر کنکور دارید؟

● دره‌التاج - نسبت به تعداد شرکت‌کننده به نظر من نحوه سنجش امتحانات کنکور مناسب است و صرفاً یک وسیله‌ای برای ادامه تحصیل است و باید کوشش کرد تا از این وسیله خوب استفاده شود و خود را با آن تطبیق داد.

● نجفی - کیفیت امتحانات کنکور سراسری به نظر من بسیار مناسب است. این امتحانات به گونه‌ای برگزار می‌شوند که علاوه بر وسعت معلومات، عمق آن را نیز می‌سنجد و لذا سنجش دقیقی را نتیجه می‌دهند.

○ در مورد ادامه تحصیلات و بطور کلی برنامه‌های آتی خود صحبت کنید.

● نجفی - فعلاً می‌توانم بگویم که می‌خواهم پزشکی خوبی شوم.

● دره‌التاج - یکی از دلایل علاقه‌ام به رشته پزشکی این است که به حوزه‌های دانش بشری در مورد پیچیده‌ترین ارگانیسم زنده یعنی انسان می‌رسد و تلاشم بر این است که در این مرزها گام بردارم تا شاید بتوانم گامی کوچک به سوی جلو بردارم و این، آرزوی همه‌ی دوستان علم است.

○ چه انتظاراتی از دانشگاه دارید؟

- دره‌التاج - دانش را بطور صحیح با بهترین روشها آموزش دهد و به تفکر و تخیل و پژوهش اهمیت دهد.
- نجفی - به نظر من سیستم آموزش پزشکی می‌باید تغییر کند. انتظار من از مسئولان آموزش پزشکی کشور این است که برنامه‌درسی دانشگاهها را مورد بررسی و تحقیق جدی قرار دهند. سیستم جزوه‌ای از نظر من مردود است و می‌بایست در مورد هر مبحث بهترین و آموزشی‌ترین کتابهای دنیا به دانشجو معرفی شود. ضمناً امکانات جنبی درسی نیز می‌باید افزایش یابد. همچنین برای پیشبرد علم، داشتن ارتباط علمی با کشورهای دیگر جهان یک ضرورت است که می‌باید مورد توجه بیشتری قرار گیرد.

○ لطفاً پیام خود را به مسئولین، والدین، دانش‌آموزان، خصوصاً کسانی که به دانشگاه راه نیافته‌اند، بفرمایید.

- دره‌التاج - برای شخصیت دانش‌آموز و جوان ارزش قائل شدن، فراهم بودن محیط مناسب در خانواده، داشتن بیشترین توقع دانش‌آموز از خویش، کوشش برای فهمیدن هرچه بیشتر کلیه دروس در تمام پایه‌های تحصیل، یعنی نگذشتن از حتی کوچکترین مطلب، از اهم مطالبی است که قابل ذکر است. دیگر اینکه حفظ، تکرار و دوره کردن متعدد بدون فهم عمیق موجب ایجاد اطمینان کاذب و عدم موفقیت خواهد شد. درس ارائه شده، دانش‌آموز را به موضوع آشنا می‌سازد، پس از آن با دقت خواندن درسها لازم است. البته عمقی خواندن در ابتدا نیاز به صرف وقت دارد ولی از تکرارهای بیمورد جلوگیری کرده و به تدریج این طرز مطالعه نوعی عادت می‌شود.

- نجفی - پیام من به دانش‌آموزان این است که ناامید نشوند و با اتکال به خداوند باریتعالی و اعتماد به نفس خود را برای شرکت در آزمون سراسری آماده کنند. کسانی که واقعاً دروس دبیرستان را عمیق مطالعه کرده‌اند به نظر من هیچگونه مشکل خاصی نخواهند داشت و قبول خواهند شد. مبادا تعداد کثیر شرکت کنندگان و تعداد اندک قبولیها در رشته‌های دلخواه آنان بیم و هراس در آنان ایجاد کند. ضمناً راه موفقیت در پهنه وسیع زندگی، قبولی در دانشگاه و تحصیلات دانشگاهی داشتن نیست و اصولاً هدف حیات چیز دیگری است که اگر مورد توجه قرار بگیرد می‌تواند بسیاری از یأسها را به امید مبدل سازد. هرچه باشد نمی‌توان انتظار داشت که همه افراد تحصیلات دانشگاهی داشته باشند و لزومی هم ندارد که اینچنین باشد. امروزه مشکل جامعه ما، مشکل کمبود افراد تحصیل کرده نیست مشکل جامعه ما آن است که خود را باور نداریم و از خود انتظاری نداریم.

○ ○ ○